

TALE

Samråd F om arbejdsforholdene på den nye Storstrømsbro (Afholdes d. 20. januar kl. 12.00-13.30)

6. januar 2021

J.nr. 2021 - 108

CAL

Emilie Gjerløff Werther

Samrådspørgsmål F, stillet af Christian Juhl (Ø)

Arbejdsforholdene på opførelsen af den nye Storstrømsbro mellem Sjælland og Falster er stadig ikke i orden. Arbejdstilsynet har reageret med hele 140 alvorlige påbud og forbud på det offentlige milliardbyggeri og betegnet arbejdsmiljøet som "livsfarligt". Ifølge Arbejdstilsynets tilsynsførende, der har været på kontrolbesøg på Storstrømsbroen, har bygningsarbejdere bl.a. været i fare for "død", "knoglebrud" og "amputering". Senest har en række skadede medarbejdere fra brobyggeriet stillet sig frem og fortalt, at deres arbejdsulykker aldrig er blevet anmeldt til myndighederne - stik imod reglerne.

- Beskæftigelsesministeren udtrykte på samråd i november 2019, at arbejdsforholdene dengang ganske enkelt ikke var i orden. Hvad mener ministrene nu om arbejdsmiljøforholdene på byggeriet af Storstrømsbroen?
- Hvilke konsekvenser skal det have, at Arbejdstilsynet kalder arbejdsmiljøet for livsfarligt?
- Har ministrene tillid til, at det italienske konsortium Storstrøm Bridge Joint Venture kan gennemføre byggeriet forsvarligt?
- Hvad vil ministrene foretage sig, når arbejdsulykker på byggeriet ikke anmeldes?

Der henvises til artikler på fagbladet3f.dk:

15/12-20: "140 påbud: Nye sager om livsfarligt arbejdsmiljø på Storstrømsbroen". <https://fagbladet3f.dk/artikel/nye-problemer-med-livsfarligt-arbejdsmiljoe-paa-milliardbyggeri>

17/12-20: "Peter og Kim arbejder på Storstrømsbroen: "Det er vanvittige arbejdsforhold"". <https://fagbladet3f.dk/artikel/det-er-vanvittige-arbejdsforhold>

21/12-20: "Ansatte står frem: Arbejdsulykker på Storstrømsbroen bliver ikke anmeldt". <https://fagbladet3f.dk/artikel/arbejdsulykker-paa-storstroemsbroen-bliver-ikke-anmeldt>

Indledning

Svar på spørgsmål A. Beskæftigelsesministeren udtrykte på samråd i november 2019, at arbejdsforholdene dengang ganske enkelt ikke var i orden. Hvad mener ministrene nu om arbejdsmiljøforholdene på byggeriet af Storstrømsbroen?

- Tak formand og tak til Christian Juhl for at indkalde til det her samråd.
- Set med regeringens øjne, og det ved jeg, at Christian Juhl er enig i, er det hævet over enhver diskussion, at det skal være sundt og sikkert at gå på arbejde i Danmark.
- Det gælder for alle danske arbejdspladser. Men vi ser desværre eksempler på uforsvarlige arbejdsforhold for lønmodtagere, der hver dag knokler med hårdt og nedslidende arbejde.
- Sådanne eksempler har vi desværre også set på byggeriet af den nye Storstrømsbro.
- Byggeriet består af fire byggepladser og udvides snart til fem. Der var i slutningen af 2020 ca. 350 – 400 personer beskæftiget på byggeriet.
- Hver og én af dem skal selvfølgelig have ordentlige arbejdsforhold.
- Mit budskab i dag er derfor det samme som på vores sidste samråd om arbejdsforholdene på Storstrømsbyggeriet.
- Det er ikke i orden, at medarbejdere sættes i farlige arbejdssituationer. Alle medarbejdere skal kunne gå trygt på arbejde.

- Det er arbejdsgiverne, der har ansvaret for, at arbejdsmiljøreglerne overholdes, og at deres medarbejdere har et sundt og sikkert arbejdsmiljø.
- På et stort byggeprojekt som Storstrømsbroen er det virksomhederne i samarbejde med bygherrens arbejdsmiljøkoordinator, der skal sørge for, at arbejdet på byggeriet er sikkert.
- Arbejdstilsynets rolle er i den forbindelse at kontrollere, at arbejdsgiverne og bygherren løfter deres opgave forsvarligt. Virksomheder, der ikke overholder reglerne, vil blive mødt af reaktioner fra Arbejdstilsynet.
- Arbejdstilsynets indsats på byggeriet af Storstrømsbroen udføres som led i det skærpede tilsyn med større infrastrukturprojekter.
- Det skærpede tilsyn er tilpasset de særlige forhold ved store byggeprojekter, hvor der ofte er mange virksomheder til stede af forskellige nationaliteter, og hvor byggeriet har en høj kompleksitet.
- Der føres tilsyn med både de udførende virksomheder, bygherrens pligter og i nødvendigt

omfang med projekterende. Tilsynsmetoden retter sig både mod planlægning og udførelse, med særligt fokus på at forebygge arbejdsulykker og nedslidning, eksempelvis ved manuel håndtering af tunge byggematerialer.

- Efter samrådet i november 2019 om byggeprojektet blev der iværksat en række initiativer for at forbedre arbejdsmiljøforholdene på byggeriet. Det skete i tæt samarbejde mellem Arbejdstilsynet og Vejdirektoratet.
- Arbejdstilsynet har oplyst mig om, at arbejdsmiljøforholdene i sommermånederne blev markant forbedret, idet Arbejdstilsynet ikke konstaterede overtrædelser af arbejdsmiljølovgivningen i den periode.
- Desværre er den gode udvikling på byggeriet ikke fastholdt. Arbejdstilsynet har derfor igen intensiveret sin tilsynsindsats på byggepladsen og har desværre igen måttet afgive en del reaktioner om farligt arbejde.
- Transportministeren kommer om lidt ind på, hvilke initiativer det har givet anledning til fra bygherren.

Svar på spørgsmål B. Hvilke konsekvenser skal det have, at Arbejdstilsynet kalder arbejdsmiljøet for livsfarligt?

- Med det vil jeg gå videre til spørgsmål B, der handler om, hvilke konsekvenser det skal have, at Arbejdstilsynet kalder arbejdsmiljøet for livsfarligt.
- Indledningsvist skal det nævnes, at Arbejdstilsynet har oplyst mig om, at Arbejdstilsynet ikke har vurderet og anvendt ordet "livsfarligt" om det generelle arbejdsmiljø på Storstrømsbyggeriet.
- Arbejdstilsynet har dog givet en række forbud ved alvorlige overtrædelser af arbejdsmiljøloven, hvor medarbejdere i konkrete situationer vurderes at have været i fare for alvorlige skader eller død.
- Det er min klare forventning, at virksomhederne retter op i forhold til de alvorlige reaktioner, der er givet fra Arbejdstilsynets side, og at de sætter målrettet ind i forhold til den forebyggende indsats, så de ansatte kan gå trygt på arbejde.
- Samtidig er det min klare holdning, at det skal have konsekvenser, når Arbejdstilsynet finder overtrædelser af arbejdsmiljøloven. Det gælder især overtrædelser af alvorlig karakter.

- Derfor er jeg tilfreds med, at et bredt flertal i Folketinget med arbejdsmiljøaftalen fra 2019 blev enige om at indføre skærpede bøder ved alvorlige overtrædelser af arbejdsmiljøloven.
- Konkret har bødeskærperne dog endnu ikke påvirket bøderne i 2020 på Storstrømsbyggeriet.
- Det skyldes blandt andet, at der i 2020 kun er færdigbehandlet seks overtrædelser, som har resulteret i bøder.
- Bødeskærperne forventes at få en tydelig effekt i 2021, hvor der også træder en yderligere bødeskærpe i kraft.
- Den yderligere bødeskærpe vil have betydning for sager som dem, vi nu ser på Storstrømsbyggeriet.
- Samlet set giver bødeskærperne mulighed for at slå hårdere ned på alvorlige og gentagne overtrædelser.
- På Storstrømsbyggeriet har Arbejdstilsynet frem til 8. januar 2021 givet i alt 29 reaktioner, hvor det er vurderet, om der er grundlag for bødestraf for overtrædelse af arbejdsmiljøloven. Af disse er 15 sager afsluttet med en bøde. Af de resterende sager er syv henlagt, da der ikke var

grundlag for bødestraf, og syv er fortsat i proces hos enten Arbejdstilsynet eller politiet.

- Bødestørrelserne på Storstrømsbyggeriet varierer fra 30.000 kr. og op til 87.500 kr.
- I forbindelse med byggeriet af Storstrømsbroen har det desværre stået klart, at det har været og fortsat er nødvendigt med et ekstra fokus på sikkerheden i byggeriet.
- Derfor har Arbejdstilsynet en løbende dialog med Vejdirektoratet, som er bygherre på projektet, om, hvordan der sikres bedre arbejdsmiljøforhold ved byggeriet af Storstrømsbroen.
- Det drejer sig blandt andet om, hvordan der kan skabes en bedre forebyggelsestilgang hos virksomhederne på byggeriet, så farlige situationer ikke opstår, og om arbejdsledernes særlige rolle i den forbindelse.
- Transportministeren og jeg har som bekendt, som opfølgning på samrådet om arbejdsmiljøforholdene ved byggeriet af Storstrømsbroen i november 2019, nedsat en arbejdsgruppe, som skulle samle erfaringer med at sikre et sundt og sikkert arbejdsmiljø på store infrastruktur- og byggeprojekter.

- Erfaringsopsamlingen og anbefalingerne til at sikre et sundt og sikkert arbejdsmiljø på store infrastruktur- og byggeprojekter blev offentliggjort i juli 2020.
- I anbefalingerne lægges bl.a. op til øget dialog, sparring og erfaringsudveksling mellem offentlige bygherrer om erfaringer med fx arbejdsmiljøkrav i aftaler med rådgivere, projekterende eller entreprenører.
- Der anbefales også et øget samarbejde mellem bygherre og rådgiverbranchen og en tidlig dialog mellem bygherre og Arbejdstilsynet, hvilket skal sikre, at arbejdsmiljø tænkes ind allerede i designet af byggeprojekterne.
- I december har vi desuden offentliggjort en række tiltag, der skal understøtte implementeringen af anbefalingerne i erfaringsopsamlingen.
- Der er ingen lette løsninger, men jeg er glad for, at vi med anbefalingerne understøtter, at det gode arbejdsmiljø tænkes ind i store og komplekse infrastruktur- og byggeprojekter.

Svar på spørgsmål D. Hvad vil ministrene foretage sig, når arbejdsulykker på byggeriet ikke anmeldes?

- I relation til spørgsmål D kan jeg indledningsvist oplyse, at Arbejdstilsynet har vurderet de seks ulykker, som har været omtalt i pressen.
- Én af de omtalte ulykker var ikke anmeldepligtig, men derudover var kun én af de fem omtalte ulykker anmeldt rettidigt.
- De sidste fire omtalte ulykker var enten anmeldt for sent, anmeldt af en fagforening, og en enkelt af de nævnte ulykker var slet ikke anmeldt.
- Arbejdstilsynet har - i samarbejde med Vejdirektoratet - lavet et udredningsarbejde om arbejdsulykkerne på byggeprojektet og anmeldelser af dem.
- Det viser sig, at Vejdirektoratet har kendskab til yderligere seks ulykker, som ikke er anmeldt til Arbejdstilsynet.
- Lad mig i forlængelse heraf slå fast, at arbejdsulykker skal anmeldes, og det er arbejdsgivers ansvar, at det sker.
- Det er derfor uacceptabelt, når en betragtelig del af ulykkerne ikke bliver anmeldt korrekt, og således først kommer til Arbejdstilsynets kendskab måneder senere.

- Korrekt og rettidig anmeldelse er en forudsætning for at kunne forebygge arbejdsulykker. Anmeldelserne danner grundlag for både virksomhedens eget arbejde med at forebygge arbejdsulykker og for Arbejdstilsynets mulighed for at føre tilsyn med dem og målrette forebyggelsesindsatsen.
- Arbejdstilsynet tager nu kontakt til de relevante virksomheder for at indskærpe anmelderpligten. Arbejdstilsynet vil derudover vurdere, om de syv ikke-anmeldte ulykker skal undersøges nærmere, og om de giver anledning til yderligere overfor de pågældende virksomheder.
- Arbejdstilsynet har i de løbende møder med Vejdirektoratet som bygherre på projektet bedt dem om at indskærpe og følge op på overholdelsen af anmeldereglerne overfor de virksomheder, der arbejder på projektet.
- I forbindelse med tilsyn og øvrig dialog med virksomhederne på projektet har jeg ligeledes bedt Arbejdstilsynet om at have ekstra opmærksomhed på at vejlede og indskærpe anmeldereglerne. Herunder at manglende overholdelse kan føre til bødestraf.
- Afslutningsvist vil jeg endnu engang takke for indkaldelsen til dette vigtige samråd. Jeg ser

frem til den videre drøftelse med jer. Med de ord vil jeg give ordet videre til transportministeren.